

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1 รหัสและชื่อรายวิชา	๒๕๐๐๑๐๖ วิถีไทย (Thai Living)
2 จำนวนหน่วยกิต	๓(๓-๐-๖)
3 หลักสูตร และประเภทรายวิชา	หลักสูตร : - สาขาวิชา - ประเภทรายวิชา : เป็นวิชาศึกษาทั่วไป
4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
5 ระดับการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๒๕ ของชั้นปีที่ -
6 รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
7 รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
8 สถานที่เรียน	ห้องเรียน ๓๑๐๑๒ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
9 วันที่จัดทำรายละเอียดของรายวิชา หรือวันที่มีการปรับปรุงครั้งล่าสุด	๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทยในมิติต่างๆ อย่างครอบคลุม ทั้งในทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม รวมไปถึงวิถีชีวิตของคนไทยในด้านต่างๆ อันนำไปสู่การยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพวิถีชีวิตของสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- (1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสภาพสังคมไทยและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม
- (2) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจปัญหาสังคมและแนวทางแก้ไขปัญหา

หมวดที่ 3 ส่วนประกอบของรายวิชา

1 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมชนบทและเมือง วัฒนธรรมและประเพณีไทย ปัญหาสังคม สภาพปัญหาและแนวทางจัดปัญหาสังคม แนวทางพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภูมิปัญญาชาวบ้าน วิสัยทัศน์การพัฒนาสังคมไทยร่วมสมัย

2 จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ใน 1 ภาคการศึกษามีการเรียนการสอน 16 สัปดาห์ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งดังนี้

จำนวนคาบ		สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	จำนวนคาบการศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย	ปฏิบัติ			
43	ไม่มี	สอนเสริมตามความต้องการของผู้สอน/นักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มี	5

3 ระบุวันเวลาที่อาจารย์จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

อาจารย์ผู้สอนจัดเวลาให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1 คุณธรรม จริยธรรม

(1) คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1.1 ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น
- 1.2 มีความตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 1.3 ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่
- 1.4 มีจิตสาธารณะเสียสละเพื่อผู้อื่น
- 1.5 สามารถพัฒนาตนเองอย่างสอดคล้องตามประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และคุณธรรมสำคัญของสังคมไทย

(2) วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้

- การสอนที่เน้นการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในเนื้อหาวิชา
- การสอนแบบโครงการ โดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน
- การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

(3) วิธีการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนการตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- เข้าเรียนตรงต่อเวลา เคารพผู้อื่น ไม่รบกวนเพื่อนร่วมชั้นเรียนในระหว่างเรียน
- การทดสอบและแบบฝึกหัด

2 ความรู้

(1) ความรู้ที่ต้องได้รับ

- มีความรอบรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์หลักในการดำรงชีวิต
- มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล
- วิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์หลักไปใช้ในชีวิตประจำวัน

(2) วิธีการสอน

- วิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น บรรยาย อภิปราย สอนโดยใช้กระบวนการการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการเรียนแบบชี้นำตนเอง (Self Directed Learning)
- ใช้ตัวอย่างจากสื่อภาพยนตร์สารคดีตามหัวข้อแต่ละสัปดาห์

(3) วิธีการประเมิน

- แบบฝึกหัดทดสอบย่อย การเขียนเรียงความ การสอบกลางภาค

3 ทักษะทางปัญญา

(1) ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- มีทักษะการคิด

- มีทักษะในการแก้ปัญหา

มีทักษะการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

(2) วิธีการสอน

- เน้นการคิดวิเคราะห์ และอภิปราย ยกตัวอย่างประเด็นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในสังคม
- ใช้ตัวอย่างจากสื่อภาพยนตร์สารคดี

(3) วิธีการประเมินผลทักษะทางปัญญาของนักศึกษา

- การทดสอบทำแบบฝึกหัด การตอบคำถาม การเขียนเรียงความ

๓.๓.๑ ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

๓.๓.๒ ประเมินผลจากกิจกรรมกลุ่ม

๓.๓.๓ ประเมินจากแบบทดสอบ

4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องการพัฒนา

- มีภาวะผู้นำ
- มีจิตสาธารณะ
- มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม
- มีความสามารถในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองและสิ่งแวดล้อม
- มีความสามารถในการบริหารจัดการ

(2) วิธีการสอน

- การสอนโดยเน้นการส่งเสริมศักยภาพตามพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ของนักศึกษา
- การสอนโดยทฤษฎีคิดเป็น
- การสอนแบบการเรียนรู้เ็นตัวเอง (Self Directed Learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

(3) วิธีการประเมิน

- สังเกตจากพฤติกรรมในห้องเรียน
- แบบฝึกหัด การตอบคำถาม การสอบ

5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารทั้งการพูด อภิปราย หรือการเขียนตอบแบบฝึกหัดหรือข้อสอบอัตนัย
- ทักษะในการคิดคำนวณ

- มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ

(2) วิธีการสอน

- การสอน โดยการบรรยาย
- มอบหมายงานเขียน ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากเว็บไซต์ และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

(3) วิธีการประเมิน

- การตอบคำถามในชั้นเรียน
- การเขียนเรียงความ/การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ต
- การทดสอบ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1 แผนการสอน				
ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1-2	วิชาพัฒนาการของสังคมไทย <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะและความเป็นอยู่ของสังคมไทยในอดีต ปัจจุบันและอนาคต - การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางสังคมในเมืองและในชนบท 	6	- บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - คู่มือวิทยานิพนธ์สารคดี	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
3-4	วัฒนธรรมไทยและประเพณีไทยและการเปลี่ยนแปลง <ul style="list-style-type: none"> -วัฒนธรรมและประเพณีกำหนดบทบาทมนุษย์ในสังคมวัฒนธรรมไทย -วัฒนธรรมไทย ประเพณี -การส่งเสริมวัฒนธรรมไทยและประเพณีไทย -การแก้ปัญหาของชุมชนและท้องถิ่น 	6	- บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ศึกษาคลิปวิดีโอ -ศึกษากรณีตัวอย่าง	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
5-6	ลักษณะสังคมไทย	6	- บรรยาย ร่วมอภิปราย	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ

	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดความหมายของโครงสร้างสังคม - โครงสร้างสังคมไทยในปัจจุบัน - สถาบันทางสังคม - ความแตกต่างระหว่างชนบทและเมือง 		<ul style="list-style-type: none"> แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ศึกษกรณีตัวอย่าง - คลิปวิดีโอ 	
7-8	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะโครงสร้างสังคมชวาณาไทย - องค์กรและผู้นำท้องถิ่น - กระบวนการกลายเป็นเมือง - ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมชนบทและเมือง - สังคมไทยในยุคสมัยโลกาภิวัตน์ 	6	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ภาพยนตร์สะท้อนสังคมไทย 	ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
สอบกลางภาค				
9	<p>ปัญหาสังคมไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของปัญหาสังคม - การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเสียบียบทางสังคม - สภาพปัญหาของสังคมไทย 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - นักศึกษาค้นคว้านำเสนอ - ระดมความคิด 	ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
10	<p>ผลกระทบของปัญหาการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการแก้ไขปัญหาในสังคมไทย 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ระดมความคิด 	ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
11	<p>โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - นักศึกษาค้นคว้า - กรณีตัวอย่าง - คลิปวิดีโอ 	ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
12	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปราย 	ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ

	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดและความหมาย - ทฤษฎีใหม่และการประยุกต์ใช้ในงานพัฒนาแก้ปัญหาสังคม 		แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint	
13	ภูมิปัญญาชาวบ้าน <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ความหมายของภูมิปัญญา - กระบวนการสร้างและการถ่ายทอด - บทบาทความสำคัญของภูมิปัญญา - ภูมิปัญญาไทยกับสังคมปัจจุบัน 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ให้นักศึกษาค้นคว้านำเสนอข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น - คลิปวิดีโอหอมแผ่นดิน 	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
14	วิสัยทัศน์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง <ul style="list-style-type: none"> - สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง - สาธารณรัฐจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอดีต – ปัจจุบัน 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint 	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
15	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสังคม (civil society) - ธรรมรัฐ (Good Governance) - การเมืองสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมเท่าเทียม 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน / PowerPoint - ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ “สังคมที่ข้าพเจ้าต้องการเห็น” 	ศศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ
16	สอบปลายภาค			

2 แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้*	กิจกรรมการประเมิน (เช่น การเขียนรายงาน โครงการ การสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค)	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
2.1, 2.2, 3.1, 3.4	แบบฝึกหัด/ทดสอบย่อย สอบกลางภาค	ตลอดภาคการศึกษา	20%
		8	25 %
		17	35%

	สอบปลายภาค		
1.2, 1.3, 1.4 1.5, 4.2, 4.3, 4.5	การเข้าชั้นเรียน การแต่งกาย ระเบียบวินัย ความตั้งใจ การมีส่วนร่วม ถามตอบในชั้นเรียน ความรับผิดชอบ	ตลอดภาค การศึกษา	10%
2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.3	วิเคราะห์กรณีศึกษา สรุปรงาน		10%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียน

<p>1 คำราและเอกสารหลัก สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2543). <u>วิถีไทย</u>, กรุงเทพฯ: เชิร์คเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.</p>
<p>2 เอกสารและข้อมูลสำคัญ โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา (2542). <u>วิถีไทย</u>, กรุงเทพฯ: เชิร์คเวฟ เอ็ดดูเคชั่น. ศิริมา จิตต์จรัส (2552). <u>เอกสารคำสอนรายวิชาวิถีไทย</u>, (เอกสารอัดสำเนาฉบับร่าง).</p>
<p>3 เอกสารและข้อมูลแนะนำ จิตร ภูมิศักดิ์. (2544). <u>ความเป็นมาของคำสยามไทยลาว และขอมและลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ</u>. กรุงเทพฯ: ศยาม. ปราณี วงษ์เทศ. (2539). <u>สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์</u>. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว. ธีรยุทธ บุญมี (2547). <u>ประชาสังคม</u>, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลาฯ. พ็อดเตอร์ เอ็ม. แจ็ค. (2526). <u>โครงสร้างสังคมของชาวนาไทย</u>. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์. ไพฑูรย์ มีกุล. (2550). “<u>ลักษณะสังคมไทยสมัยต่างๆ</u>”, <u>สังคมมนุษย์</u>. เอกสารประกอบการสอน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2550). <u>เอกสารประมวลสาระชุดวิชาว่าประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น</u>, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. สุราชัย ยิ้มประเสริฐ. (2551). <u>สายธารประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยไทย</u>, กรุงเทพฯ: พี.เพรส จำกัด. สุริยา สมุทรคุปต์และคณะ. (2540). <u>วิถีคิดของคนไทย: พิธีกรรม “ช่วงผีพ่อน” ของ “ลาวข้าวจ้าว” จังหวัดนครราชสีมา</u>. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2544). <u>วิถีคิดเชิงซ้อนในการวิจัยชุมชน</u>. กรุงเทพฯ: สกว. อนเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2539). <u>สองนักราประชาธิปไตย</u>. กรุงเทพฯ: พิมพ์ศรีนั้ง.</p>

หมวดที่ 7 การประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

<p>1 กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสะท้อนคิด จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
<p>2 กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - สังเกตจากความเข้าใจของผู้เรียน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>3 การปรับปรุงการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>4 การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอน แต่อาจารย์ที่ทวนสอบต้องมีองค์ความรู้ในวิชานี้ - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>5 การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุกปี หรือ ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4